

Հընցավ իրեք օր: էշի գալու օրը մոտցավ, հէսօր-հէքուց ա, էշը կըգա: էշը չըկա:

Կնիկն ասում ա, որ էլ չի գա, ո՞վ ա տեսե, որ էշը հինքն հիրան էթա քաղաք, առըտուր անա, ետ գա, մարթն ասում ա, որ էրևում ա՝ բրինձը թանգ ա, էշը սպասում ա, չընքի հեժան բրինձ հըլնի:

Տասս օր հընցավ: Վերջը մարթը հելավ գնաց Հերևան, գնաց հիր ծանոթի տունը, եղելութունը պատմեց:

Ծանոթը տեսավ, որ էս մարթը խելքը թոցրեր ա, ասավ.—էշտ էկավ, իրեք օր քաղաքը ման էկավ, չիր ու բրնձին չըխալնավ, ասավ բղի էթամ Օրդուբաթու չիր ու բրինձ բերեմ: էշը գնաց Օրդուբաթ:

էս մարթը սրտպնդում ա, լավ ա էշը չի կորե, հուր որ ա կըգա, ետ ա դառնում գալում ա տուն, կնգան պատմում ա: Կնիկ ձեռով չանչում ա ու չի խոսում:

էս մարթը էլի սպասեց տասս օր, տեսավ՝ էշը չըկա, հելավ գնաց Օրդուբաթ, մե թուրք ծանոթ ուներ, գնաց ծանոթի տունը, եղելութունը պատմեց, ծանոթը մտածեց ու ասավ.—Շատ դուզ ա, էշը էկավ, չիրն ու բրինձը առավ, ես իմ ձեռով լցի խուրջինը, հըմա պառվի դէյրացու չըկար, ասավ՝ բղի էթամ Թիլֆիդ, ընդե կըճարվի: էշտ գնաց Թիլֆիդ, մե ամիս ետո կըգա:

էս մարթը էկավ տուն, կնգան պատմեց, կնիկն էլի ձեռով չանչեց, մըռձիկ տվեց ու հերեսը թեքեց:

Մարթը մե ամիս սպասեց, հելավ գնաց Թիլֆիդ:

Թիլֆիդ գնաց, ծանոթ չուներ, պատահավ մե կինտոյի, կինտոյին պատմեց եղելութունը, կինտոն ասավ.—Իշի անգաճները հերկեն էր:

—Ուա՛, խա՛, —ասավ էս մարթը:

—էշը սե՞ էր:

—Ուա՛, խա՛, սե էշ էր:

Ուրըջինի մե թայը քցուկ էր էշի աչ յանը, մեկը ձախ յանը:

—Ուա՛, խա՛, իմ էշն ա հելե:

—էշը Հերևանա յանից էր գալում:

—Դուզ ա, դուզ ա, բալա՛ ջան:

—Բիձա՛, քո էշն էկավ ըստե, տարա Թամամչովի քարվանսա-րեն, իշքան կտոր տեսավ, չըխալնավ, ասավ՝ բղի էթամ Պետերբուրգ: էշը գնաց Պետերբուրգ: Ես լսեր եմ, որ գացե Պետերբուրգ, դառցե գուբեռնատուր:

էս մարթի բերանը մնում ա բաց: Ուարցնում ա՝ բա ի՞նչ անեմ, մե խորո՛ւրթ տուր:

Կինտոն ասում ա.—Էլ մի՛ սպասա, գնա՛ Պետերբուրգ: Խետտ էլ մե խոռոմ յոնջա կրտանես: Գոների մոտ պահակ ա դրե, կարող ա չըթողեն: Կասես գուբեռնատուրի մոտ շատ խիստ գործ ունեմ, իմ ծանոթն ա: Որ ներս կըմտնես, խոտը կըղնես ստողի վրեն ու կասես. «Ա՛յ աննամուս, դու իմ էչն հըլնես, գաս ըստե մնաս, էսքան պալատների ու փարքի տեր դառնաս, ընձի մոռանաս: Բա էտի մարթի արա՞ծ ա, բա դու ջետինը չե՞ս մտնում, ամո՛թ չեղի:

Էչը էլի վիզ չի առնի, որ հինքը էչ ա, քո լիզվով էլ չի խոսա, հուրիչ լիզվով կըխոսա, դու անգաճ չանես, կասես, որ՝ պետ տիսիչի¹⁹ տո՛ւր:

Էս մարթը պոեզ ա նստում, դուզ Պետերբուրգ: Էթում ա գուբեռնատուրի պալատը, գոռով ներս ա մտնում: Տենում են հնար չըկա, տանում են գուբեռնատուրի մոտը: Էս մարթը կինտոյի ասածները մեկ-մեկ կրկնում ա: Գուբեռնատուրը բան չի խասկնում:

Էս մարթն ասում ա.—Էն վախտ էլ դու էտենց հայվան իր, բան չիր խասկնում, ըտու խըմար էլ էչ իր: Հիմի էլ մեծ մարթ ես դարձե, էլի էն էչն ես մացե: Բա փողը տանելու վախտը խայերեն իր խոսում, հիմի մտես գացեր ա՞: Իմ փողով դու մարթ դառնաս, հիմի խետս էլ չըխոսա՞ս:

Գուբեռնատուրի հրամանով Թարգմանիչ բերին, Թարգմանիչը լսաց, զարմացավ, հըմա վախեցավ դուզը Թարգմանելուց, ասավ.—Էս մարթը քյասիբ մարթ ա, պարո՞ն գուբեռնատուր, էչը կորցրեր ա, ասում ա էրեխեքս մնացեր են անոթի, չեմ հիմանում՝ ով ա խելքին փչել, հինգ հազար մանեթ ա ուզում:

Գուբեռնատուրը տենում՝ ա գործը շատ կըբարթանա, կարքաղլում ա էտ մարթին հինգ հազար մանեթ տան: Փողն առնում ա, ուրախ-ուրախ գալում ա տուն, պառվի անխելքություն վրեն ծծղում ա: Բոլոր ծանոթներին, հարեաններին պատմում ա հիրա էչի պատմություն: Ասում են՝ էս մարթի էչը մինչև մահը մնաց գուբեռնատուր:

19 Հինգ հազար (Ճ.Բ.):